

Super Tuscans

18 november 2021

Een beetje theorie

Een stukje geschiedenis

Kenmerken

Bekende “Super Toscans”

Wat weten jullie over Super Toscans?

- ▶ ...
- ▶ ...
- ▶ ...
- ▶ ...

Een stukje geschiedenis

- ▶ Super Tuscans ontstaan midden jaren '70 als protestbeweging tegen “minderwaardige” Chianti's (vaak 80% sangiovese aangevuld met witte druiven) → ook wel gekend als de Renaissance van de Italiaanse wijn
- ▶ Toscaanse wijnmakers die DOC Chianti regels aan laars lappen door:
 - ▶ Gebruik van Bordolese druiven (merlot, cabernet sauvignon, cabernet franc, ...) ipv Sangiovese
 - ▶ Franse eikenhouten vaten ipv Slavische houten vaten
- ▶ Gedeklasseerd tot vino da tavola (tafelwijn)
- ▶ Nadien opgewaardeerd tot IGT Toscana, de toppers behoren tot Bolgheri/Bolgheri Sassicaia DOC of andere regionale DOCs

Kenmerken

- Krachtige rode wijnen gemaakt op Franse manier (Bordeaux druiven met Franse eiken vaten)
- Geen regels qua cepages
 - Druiven mogen uit alle dorpen van de 10 provincies van Toscane komen
 - Ontelbare, zowel lokale als internationale druivensoorten mogen gebruikt worden
- Onmogelijk aan fles te herkennen of een wijn een Super Toscan is of niet (staat er niet op vermeld)
- Enkel de reputatie, die je moet kennen, bepaalt of je met Super Toscan te maken hebt of niet
- Ook prijs kan indicatie zijn, want vaak niet goedkoop

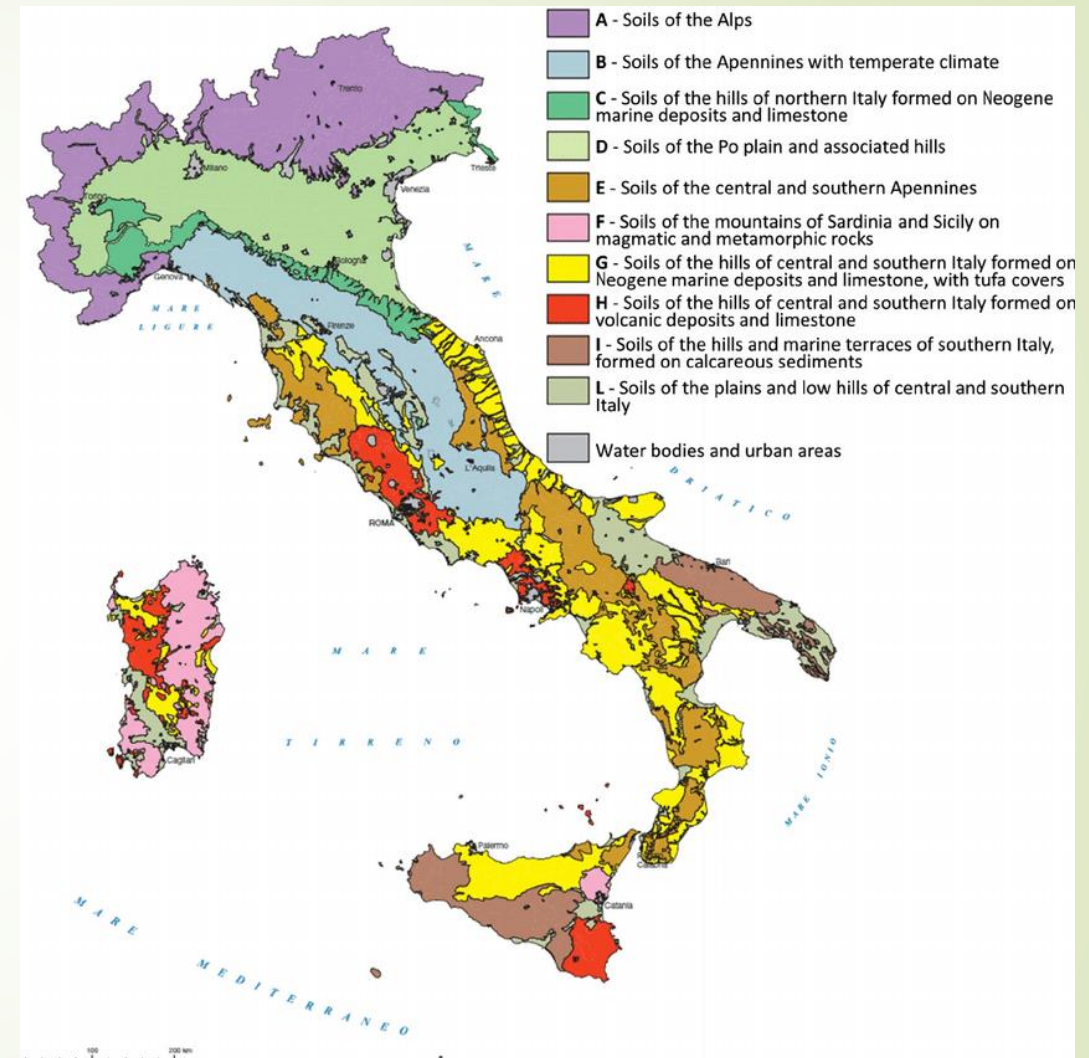
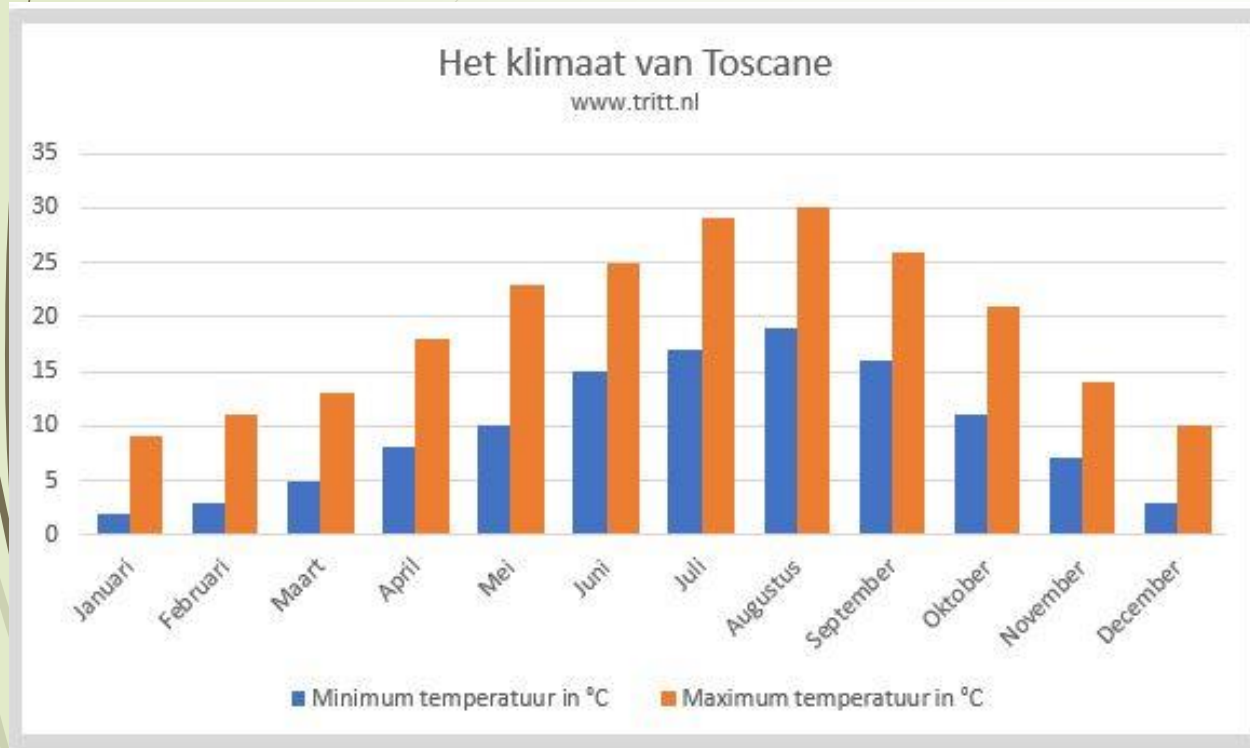

TUSCANY

	Colli di Luni		San Gimignano
Vernaccia di San Gimignano		Pantelleria
Moscato di Pantelleria
	Candia dei Colli Apuani		Chianti Classico
Colli dell'Eturia Centrale
Vin Santo del Chianti Classico		Val di Cornia
	Colline Lucchesi		Pomino		Monteregio di Massa Marittima
	Montecarlo		Cortona
Valdichiana		Morellino di Scansano
	Bianco della Valdinievole		Vino Nobile di Montepulciano
Vino Sano di Montepulciano
Rossi di Montepulciano		Bianco di Pitigliano
Sovana
	Chianti		Orcla		Capalbio
Cortona
	Barso Reale di Carmignano
Carmignano
Carmignano Rosso Riserva		Brunello di Montalcino
Moscadello di Montalcino
Rosso di Montalcino
Sant'Antimo		Ansoniaca Costa dell'Agentario
	Bianco dell'Empolese		Malvasia delle Lipari		Elba
	Bianco Pisano di San Torpe				
	Bolgheri
Montescudaio				

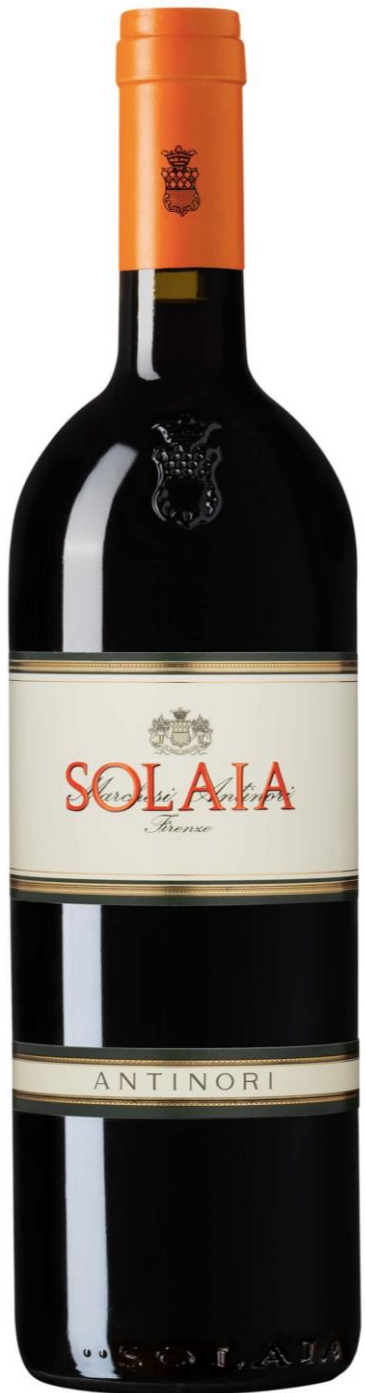
Klimaat

Bekende Super Toskans (1): Domein Tenuta San Guido

- Domein gelegen in Bolgheri (behoort tot Bolgheri/Bolgheri Sassicaia DOC)
- **Wijn Sassicaia**
 - Eerste Italiaanse wijn waarin geëxperimenteerd werd met Franse manier van wijn maken en Bordeaux druiven
 - Al in 1968 kwam eerste experiment met groot succes op de markt
 - Hoofdzakelijk cabernet sauvignon, aangevuld met cabernet franc
- Website: <http://www.tenutasanguido.com/eng/index.html>

Bekende Super Toscans (2): Domein Antinori

- Wereldwijd een van de oudste wijnbedrijven in familiebezit (26e generatie)
- Maken zowel supermarktwijnen als absolute topwijnen
- Bekendste Super Toscans:
 - Wijn Solaia (met hoofdzakelijk cabernet sauvignon)
 - Wijn Tignanello (met voornamelijk sangiovese)
- Website: <https://www.antinori.it/en>

Bekende Super Toscans (3): Domein Ornellaia

- Domein in handen van familie Frescobaldi (al 700 jaar wijnmakers), gelegen naast Toscaanse kust in Bolgheri
- Bekendste Super Toscans (behoren allebei tot Bolgheri/Bolgheri Sassicaia DOC):
 - Ornellaia (hoofdzakelijk cabernet sauvignon)
 - Masseto (voornamelijk merlot)
- Website: <https://www.ornellaia.com/en/>

Bekende Super Toskans (4): Domein Le Macchiole

- Klein familiebedrijf geleid door Cinzia Merli, gelegen in Bolgheri
- Bekendste Super Toskans
 - Wijn Messorio (vlaggenschip): 100% merlot, 20 maanden in houten vaten
 - Wijn Scio: 100% syrah
 - Wijn Paleo: 100% cabernet franc
- Website: <https://www.lemacchiole.it/en/home>

Bekende Super Toscans (5): Domein Tua Rita

- Familiedomein
- Bekendste Super Toscans:
 - Giusto di Notri (hoofdzakelijk cabernet sauvignon)
 - Redigaffi (100% merlot)
 - Per Sempre (100% syrah)
- Website: <https://tuarita.it/?lang=en>

Proeverij

Wijn 1: Domein Castellare di Castellina

- Samensmelting van 4 domeinen in de jaren '70, op initiatief van Paolo Panerai
- Combinatie van traditie (vb. Toscaanse methode volgens Chianti Classico appellatie, Sangiovese druiven) en innovatie (vb. gebruik van barrique)
- 80 ha in totaal (waarvan 33 ha wijngaarden, daarnaast olijven, grappa,...)
- Wijngaarden:
 - stokken van 7 tot 45 jaar oud, gemiddeld 370m boven zeespiegel, zuidoost georiënteerd, gemengde ondergrond van leisteen, klei en galestro
 - goede oriëntatie tov zon, goede drainage
- Geen toevoeging van synthetische chemicaliën
- Productie van ca. 400.000 flessen per jaar, witte en rode wijnen
- Website: <https://www.castellare.it/en/castellare-di-castellina/>

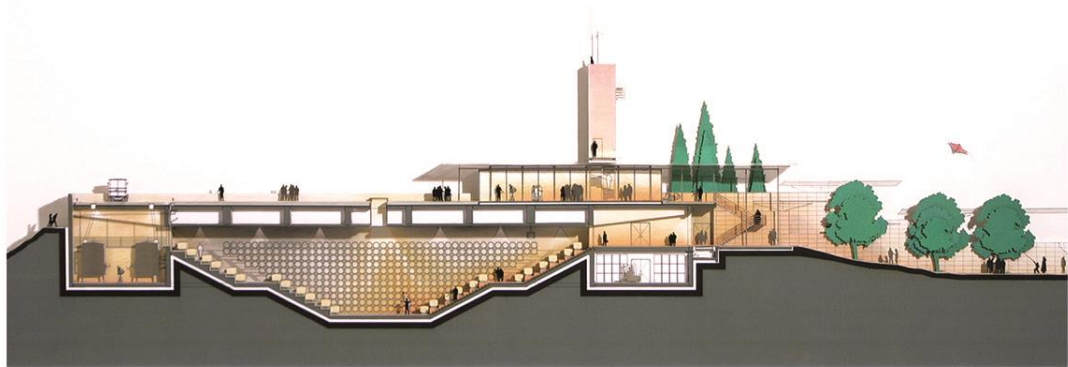

Wijn 1: Domein Castellare di Castellina - Rocca di Frassinello project

- Idee om concept van hoofddomein Castellare te kopiëren in een andere regio
- Gelegen in Maremma, tussen Bolgheri en Scansano
 - Zelfde karakteristieken als Chianti en Montalcino gebieden, maar door ligging hogere gemiddelde temperatuur waardoor druiven tot 4 weken vroeger kunnen geoogst worden
 - Constante bries zorgt voor milder klimaat
- Frans-Italiaanse samenwerking van Castellare en Domein Rothschild (Latife)
- 500 ha, waarvan 90 ha wijngaarden
 - 50/50 aanplant van Italiaanse en Franse druiven
 - Eerste flessen in 2004 op markt gebracht, ca. 130.000 flessen
- Wijnhuis is ontworpen door architect Renzo Piano: horizontaal ontwerp dat productieproces van wijn volgt, maar met centrale plaats voor barrel room
- Website: <https://www.castellare.it/en/rocca-di-frassinello/>

Wijn 1: Rocca di Frassinello Ornello 2014

- Naam van de wijn verwijst naar “Ornello” = houten stok die gebruikt wordt om vee samen te drijven
- Wil eer aan doen aan de typische kenmerken van de Maremma regio: sterk & elegant
- Druiven: 40% sangiovese, 20% syrah, 20% cabernet sauvignon, 20% merlot
- DOC Maremma Toscana
- 12 maanden rijping op vat (50% nieuwe vaten)
- Wijngaarden liggen op 90m, gemengde ondergrond, oogst eerste helft september
- Ratings: 92/100 (parker)
- Food pairing: vleesgerechten, halfrijpe kazen
- Website: <https://www.castellare.it/en/rocca-di-frassinello/ornello/>

TENUTA LUCE

TOSCANA

Wijn 2: Domein Tenuta Luce

- ▶ Ontstaan begin jaren '90 uit samenwerking tussen Vittorio Frescobaldi en Robert Mondavi
 - ▶ Familie Frescobaldi maakt al 700 jaar wijn en bezit verschillende wijndomeinen, waaronder Ornellaia, Masseto, Danzante, Attems,...
- ▶ Gelegen ten zuid-westen van dorpje Montalcino, dichtbij de zee op 200 tot 430 m boven zeespiegel
- ▶ Gemengde ondergrond: mixed en kleiachtig in onderste stroken, zand-schissel bovenaan en zand en zandsteen in midden
- ▶ Constante bries in combinatie met zuidelijke oriëntatie die zorgt voor veel zon en lange rijping → naam van het domein verwijst naar de centrale plaats die de zon inneemt
- ▶ Wijnhuis ontworpen met respect voor omliggend landschap en de natuur, maar tegelijkertijd ook functioneel volgens wijnproductieproces
- ▶ Website: <https://en.lucedellavite.com/estate/>

LUCE

Wijn 2: Luce della Vitte Lucente 2016

- Druiven: Sangiovese, Merlot
- 96.800 flessen (30 hl/ha)
- 24 maanden op eiken vaten (85% nieuw, 15% tweede gebruik)
- 2016 was normaal jaar (milde lente, redelijk natte zomer), botteling gebeurde eind 2018
- Ondergrond goed vertegenwoordigd in de wijn
- Website: <https://en.lucedellavite.com/>

Wijn 3: Domein Tua Rita

- ▶ Ontstaan in 1984 uit droom van Rita en Virgilio
- ▶ Momenteel 30 ha (ooit gestart met 2 ha)
- ▶ Gelegen in Val di Cornia, naast de Tyrreense zee en Colline Metallifere
- ▶ Meest bekende wijn van het domein: Redigaffi

- ▶ Website: <https://tuarita.it/?lang=en>

Wijn 3: Tua Rita Perlato del Bosco 2017

- IGT Toscana Sangiovese
- Wijngaard gelegen in upper Maremma, Colline Metallifere regio
- Druiven: 100% sangiovese
- Ondergrond: kleiachtig met veel kiezels
- 40.000 flessen
- Rijping 50% in houten vaten en 50% in eiken vaten
- Website: <https://tuarita.it/vini/perlato-del-bosco/?lang=en>

Wijn 4 en 5: Domein Tenuta Donna Olimpia 1898

- Gelegen in Bolgheri, deel van provincie Livorno
- Behoort tot het consortium “Consortio per la Tutela die Vini DOC Bolgheri e DOC Bolgheri Sassicaia” dat deze DOCs wil promoten, beschermen en beheren
- Aan Tyrreense zee met natuurlijk amfitheater gevormd door Colline Metalifere
- Behoort tot de historische wijnfamilie Folonari
- Project gestart door Guido Folonari in 2001
- 60 ha, mengeling van rode (cabernet sauvignon, cabernet franc, merlot, syrah, petit verdot) en witte druiven (vermentino, viognier, petit manseng)
- Website: <http://www.donnaolimpia1898.it/en/index>

Wijn 4: Donna Olimpia Bolgheri 2015

- Druiven: Cabernet Sauvignon, Merlot, Petit Verdot, Cabernet Franc
- 12-14 maanden op Franse eiken vaten (50% nieuw, 50% van 1 jaar oud)
- Ondergrond: zand en slib
- Oogst in september en oktober
- 7000 kg druiven per ha
- DOC Bolgheri
- Website: <http://www.donnaolimpia1898.it/en/prodotti/scheda/donna-olimpia-rosso>

Wijn 5: Donna Olimpia Millepassi Bolgheri Superiore 2015

- Naam van de wijn is Italiaans voor duizend stappen, verwijzend naar een weg die door domein liep in oude Romeinse tijd en die indicatie was van lengtemaat
- Druiven: Cabernet Sauvignon, Merlot, Petit Verdot
- 24 maanden op Franse eiken vaten (50% nieuw, 50% van 1 jaar oud)
- Ondergrond: zand en slib
- Oogst in september en oktober
- 7000 kg druiven per ha
- DOC Bolgheri Superiore
- Website:
<http://www.donnaolimpia1898.it/en/prodotti/scheda/millepassi>

Wijn 6: Domein Tenatu Sette Ponti

- 300 ha (verspreid over Toscane), waarvan 54 ha wijngaarden
- Naam van het domein verwijst naar de regio en meer specifiek een weg met 7 bruggen die Firenze en Arezzo verbindt
- In handen van familie Moretti Cuseri sinds jaren '50
- website: <https://www.tenutasetteponti.it/tenutasetteponti/en/storia/>

Wijn 6: Tenatu Sette Ponti Orma 2014

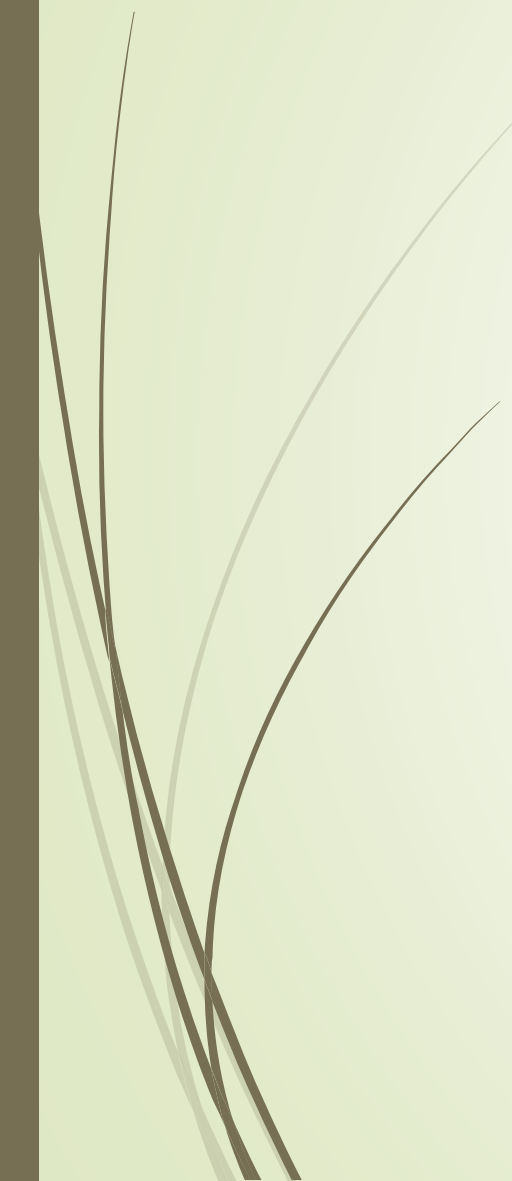
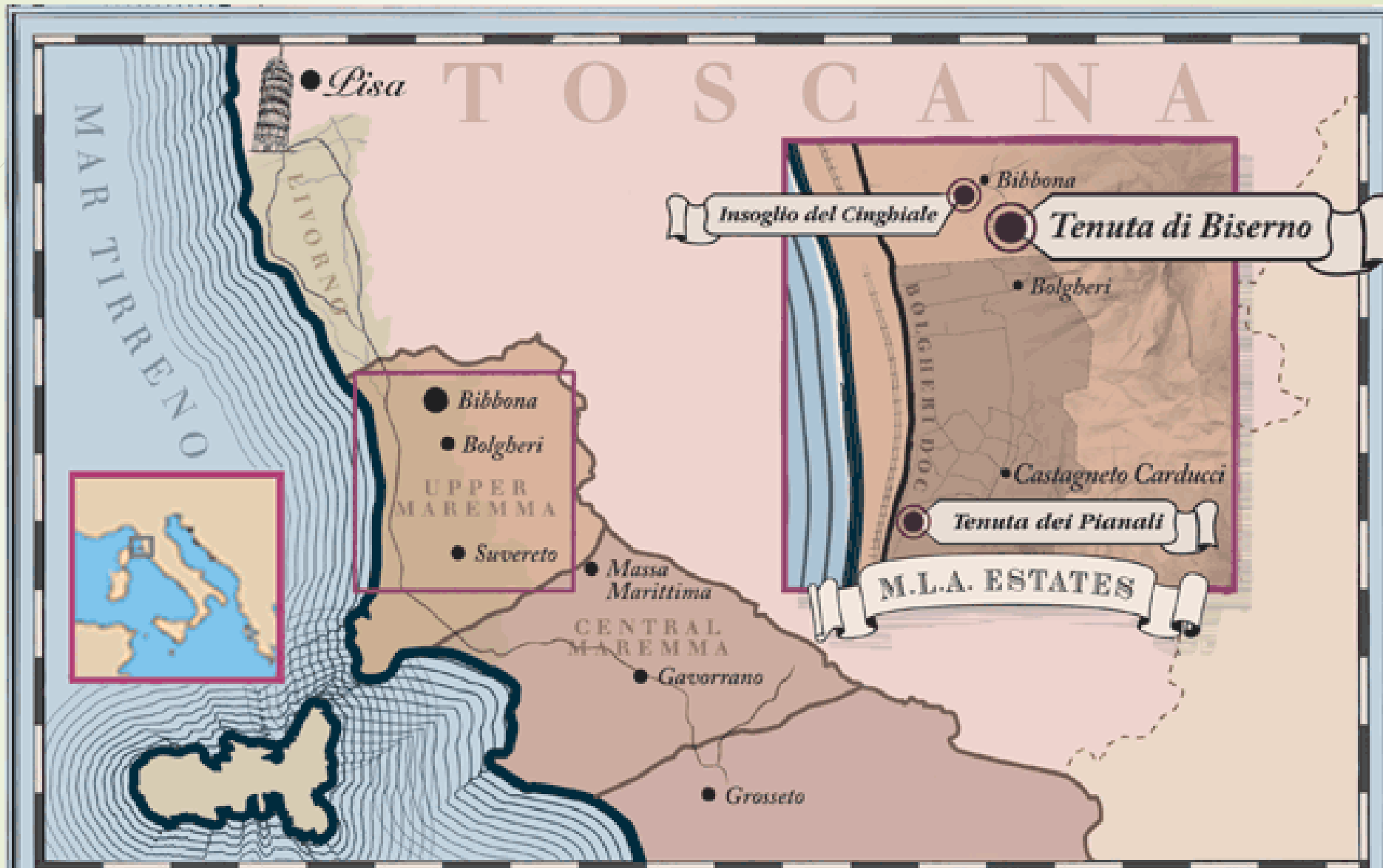
- Afkomstig uit Bolgheri (provincie Livorno), IGT
- Merlot (50%), Cabernet Sauvignon (30%) en Cabernet Franc (20%)
- 12 maanden op vat
- Bodem: klei, steen
- Website:
<https://www.tenutasetteponti.it/tenutasetteponti/en/vigne-e-cantine/orma/>

Blindproeverij

Domein Tenuta di Biserno en Tenuta Campo di Sasso

- Startte in 2001 uit een samenwerking van broers Lodovico en Piero Antinori, samen met hun neef Niccolo Marzichi Lenzi en shareholder Umberto Mannoni
- Gelegen in Alto Maremma in gemeente Bibbano, naast Bolgheri
- Website:
<https://www.biserno.it/en/tenute.html>

Domein Tenuta di Biserno en Tenuta Campo di Sasso

Estate Tenuta di Biserno

- 40 ha, 90 meter boven de zeespiegel
- Steenachtige grond, met alluviaal en klei
- Maritieme en mediterrane invloeden
- Druiven: voornamelijk cabernet franc, merlot, cabernet sauvignon en petit verdot

Estate Tenuta Campo di Sasso

- 56 ha, lager gelegen dan Tenuta di Biserno
- Meer zandgrond
- Microklimaat dat het iets warmer maakt
- Druiven: voornamelijk syrah, vermentino en bordeaux druiven

Wijn Insoglio del Cinghiale

- Afkomstig van estate Tenuta Campo di Sasso
- Naam verwijst naar de plek ("insoglio") waar everzwijnen ("cinghiale") graag wroeten en rollen
- Expressie van de Maremma cultuur, rijke en fruitige wijn
- Druiven: merlot (23%), syrah (39%), cabernet sauvignon (12%), cabernet franc (14%), petit verdot (4%) en andere (8%)
- Website:
<https://www.biserno.it/en/insogliodelcinghiale.html>

Wijn Biserno

- Vlaggenschip van het domein (afkomstig van estate Tenuta di Biserno)
- Klassiek bordeaux blend
- Druiven: cabernet franc (28%), cabernet sauvignon (35%) en merlot (32%), aangevuld met beetje petit verdot (5%)
- Website: <https://www.biserno.it/en/biserno.html>

Wijn Il Pino di Biserno

- Afkomstig van estate Tenuta di Biserno
- Expressie van unieke terroir in Bibbano, alter ego van Biserno
- Druiven: merlot (40%), cabernet sauvignon (18%), cabernet franc (32%), petit verdot (10%)
- Website: <https://www.biserno.it/en/ilpino.html>

